

DP-001-001293

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Economics : Paper - III

(Theory of Micro Economics) (Old Course) (Elective - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001293

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) આંતરિક વિકલ્પોનાં આધારે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(૨) પ્રશ્ન નં.૧ (M.C.Q) પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના છે.
(૩) જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નનાં પુરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧. આંતરિક વિકલ્પોનાં આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. ૨૦
- (૧) મળતરનાં નિયમો અન્ય બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) ઉત્પાદનનાં નિયમો (B) વળતરનાં નિયમો
(C) પેદાશનાં નિયમો (D) ઉપરોક્ત બધા નામે ઓળખાય છે.
- (૨) ઘટતા મળતરનાં નિયમને ખર્ચના દષ્ટિકોણથી બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) વધતા ખર્ચનો નિયમ (B) સ્થિર ખર્ચનો નિયમ
(C) ઘટતા ખર્ચનો નિયમ (D) અસ્થિર ખર્ચનો નિયમ
- (૩) વધતા મળતરનાં નિયમને ખર્ચના દષ્ટિકોણથી બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) વધતા ખર્ચનો નિયમ (B) સ્થિર ખર્ચનો નિયમ
(C) ઘટતા ખર્ચનો નિયમ (D) અસ્થિર ખર્ચનો નિયમ
- (૪) ઉત્પાદનની પ્રક્રિયાના પ્રારંભિક તબક્કામાં મળતરનો કયો નિયમ જોવા મળે છે ?
(A) ઘટતા મળતરનો નિયમ (B) વધતા મળતરનો નિયમ
(C) અસ્થિર મળતરનો નિયમ (D) સ્થિર મળતરનો નિયમ
- (૫) પ્રો આલ્ફ્રેડ માર્શલે ઘટતા મળતરનો નિયમ કયા ક્ષેત્રનાં સંદર્ભમાં રજૂ કરેલ છે ?
(A) ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર (B) સેવા ક્ષેત્ર
(C) ખેતી ક્ષેત્ર (D) ખનિજ ક્ષેત્ર

- (દ) સીમાંત ભૌતિક ઉત્પાદકતાનું બજારમાં ચાલુ કિંમતે વેચાણ કરવાથી જે નાણાંકીય આવક પ્રાપ્ત થાય છે તેને શું કહેવાય ?
- (A) સાધનની સરેરાશ આવક ઉત્પાદકતા
 (B) સાધનની સીમાંત આવક ઉત્પાદન પ્રમાણ
 (C) સાધનની સીમાંત આવક ઉત્પાદકતા
 (D) સાધનનું સરેરાશ આવક ઉત્પાદન પ્રમાણ
- (૭) જે બિંદુએ પ્રત્યેક સાધનને ચૂકવવામાં આવતી કિંમત તેની સીમાંત આવક બરાબર થઈ રહે તે સમતુલાનાં બિંદુએ ઉત્પાદકને કેટલો નફો પ્રાપ્ત થાય છે ?
- (A) સામાન્ય નફો (B) વધારે નફો
 (C) મહત્તમ નફો (D) ઓછો નફો
- (૮) વેતન દર કોણ નક્કી કરે છે ?
- (A) ભૌતિક ઉત્પાદન (B) સીમાંત ઉત્પાદકતા
 (C) સીમાંત ઉત્પાદન (D) ભૌતિક ઉત્પાદકતા
- (૯) વેતનનો ઘટાડો શેમાં વધારો સર્જી શકે છે ?
- (A) આવકની સમાનતામાં (B) બેરોજગારીમાં
 (C) આવકની અસમાનતામાં (D) રોજગારીમાં
- (૧૦) સાધનોના કાર્ય બદલ તેને જે વળતર સીમાંત ઉત્પાદકતા પ્રમાણે આપવામાં આવે છે તેને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) કાર્યગત વહેંચણી (B) વ્યક્તિલક્ષી વહેંચણી
 (C) સીમાંત વહેંચણી (D) આવકની વહેંચણી
- (૧૧) રિકાર્ડો ભાડાંને કેવા ભાડા તરીકે ઓળખાવે છે ?
- (A) તફાવતી ભાડું (B) કરારી ભાડું
 (C) કાર્યું ભાડું (D) આભાસી ભાડું
- (૧૨) “ઉત્પાદનનું કોઈ પણ સાધન તેની બદલાકમાણી કરતાં જે કઈ વધારે આવક પ્રાપ્ત કરે છે તે ભાડું છે” - આ વિધાન કયા અર્થશાસ્ત્રીનું છે ?
- (A) શ્રીમતિ જોન રોબિન્સન (B) મેયર્સ
 (C) બોલ્ડિંગ (D) પ્રો. મીલ
- (૧૩) બદલાકમાણીને અર્થશાસ્ત્રીય ભાષા અનુસાર બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) ઉચ્ચત્તમ પુરવઠા કિંમત
 (B) મહત્તમ પુરવઠા કિંમત
 (C) સમતોલ પુરવઠા કિંમત
 (D) ન્યૂનત્તમ પુરવઠા કિંમત
- (૧૪) ભાડા જેવી આવકને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) આર્થિક ભાડું (B) તફાવતી ભાડું
 (C) કરારી ભાડું (D) આભાસી ભાડું

- (૧૫) આર્થિક ભાડાં કરતાં કયું ભાડું ઘણું વધારે હોય છે ?
 (A) તફાવતી ભાડું (B) કરારી ભાડું
 (C) વિશિષ્ટતાજન્ય ભાડું (D) અછત ભાડું
- (૧૬) નફાનો ગતિશીલતાનો સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે ?
 (A) પ્રો.નાઈટ (B) પ્રો.શુમ્પીટર
 (C) પ્રો.જે.બી.કલાર્ક (D) પ્રો.કાર્વર
- (૧૭) “નફો એ નિયોજકની કુશળતાનું ભાડું છે” આ વ્યાખ્યા કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપેલ છે ?
 (A) પ્રો.નાઈટ (B) પ્રો.શુમ્પીટર
 (C) પ્રો.જે.બી.કલાર્ક (D) પ્રો.એફ.એ.વોકર
- (૧૮) ઉત્પાદનના કયા સાધનની આવક અપૂર્વનિર્ણિત કે અનિશ્ચિત હોય છે ?
 (A) શ્રમિક (B) નિયોજક
 (C) ભૂમિ (D) મૂડી
- (૧૯) કયા અર્થશાસ્ત્રી કહે છે કે “નફો એ સંશોધનનું વળતર છે”
 (A) પ્રો.વિલિયમ ફેલ્નર (B) પ્રો.શુમ્પીટર
 (C) પ્રો.જે.બી.કલાર્ક (D) પ્રો.એફ.એ.વોકર
- (૨૦) કુલ વેચાણ આવકમાંથી સ્પષ્ટ ખર્ચ બાદ કરતાં કયો નફો પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (A) આર્થિક નફો (B) બિન આર્થિક નફો
 (C) હિસાબી નફો (D) ચોખ્ખો નફો

- ૨ કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
 (૧) ઘટતા મળતરનો નિયમ ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.
 (૨) “દરેક ઉત્પાદનના સાધનને તેની સીમાંત ઉત્પાદકતા જેટલું વળતર મળે છે”- ચર્ચા કરો.
- ૩ કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
 (૧) “ઉત્પાદન સાધનોનો પૂરવઠો સંપૂર્ણ કરતા ઓછો મૂલ્યસાપેક્ષ હોય ત્યારે ભાડું ઉદ્ભવે છે”- સમજાવો
 (૨) “નફો નવપ્રવર્તનનું પરિણામ છે”- ચર્ચા કરો.
- ૪ (અ) ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ એક) ૮
 (૧) એકમ વિકાસનાં ગેરલાભો
 (૨) વહેંચણીનાં સીમાંત ઉત્પાદકતાના સિદ્ધાંતની ધારણાઓ
- (બ) ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ એક) ૮
 (૧) આર્થિક ભાડું અને કરારી ભાડું
 (૨) નફાનો નવપ્રવર્તનનો સિદ્ધાંત

૫ નીચેનાં માંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

૧૪

- (૧) કદની આંતરિક કરકસર એટલે શું
- (૨) રાષ્ટ્રીય આવકની કાર્યલક્ષી વહેંચણી એટલે શું ?
- (૩) સાધનની બદલા કમાણી એટલે શું ?
- (૪) ધંધામાં જોખમો કેટલા પ્રકારનાં હોય છે ?

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Answer all the questions on the basis of internal option.
- (2) Question Number-01 Should be must give answers in the Answer book.
- (3) Right side figure show the total marks of the questions.

1 Choices appropriate option on the base of the internal options. 20

- (1) By which other names are scales of return is known?
  - (A) The Law of Production
  - (B) The Law of Return
  - (C) The Law of product
  - (D) Are Identified as all name given above
- (2) In point of view of cost, under which name, the Law of Diminishing return is identified?
  - (A) The Law of increasing cost
  - (B) The Law of constant cost
  - (C) The Law of decreasing cost
  - (D) The Law of instable cost
- (3) In point of view of cost, under which name, the Law of Increasing return is identified?
  - (A) The Law of increasing cost
  - (B) The Law of constant cost
  - (C) The Law of decreasing cost
  - (D) The Law of instable cost
- (4) Which Law of return is seen being in the first stage of Process of production ?
  - (A) The Law of Diminishing Return
  - (B) The Law of Increasing Return
  - (C) The Law of Instable Return
  - (D) The Law of Constant Return

- (5) In which sector context, Prof. Alfred Marshall presented the Law of Diminishing Return ?
 (A) Industrial sector (B) Service sector
 (C) Agricultural sector (D) Mineral sector
- (6) What is called monetary incomes received from selling of marginal Physical productivity at current market price ?
 (A) Average income productivity of factor of production
 (B) Marginal income production proportion of factor of production
 (C) Marginal income productivity of factor of factor of production
 (D) Average income production proportion of factor of production
- (7) How much profit does a producer get at the stage when price of each factor of Production is equal to marginal revenue ?
 (A) Normal profit (B) More profit
 (C) Maximum profit (D) Less profit
- (8) Who decides the wages rate ?
 (A) Physical production
 (B) Marginal productivity
 (C) Marginal production
 (D) Physical productivity
- (9) What increase can be created by the decrease in wages ?
 (A) In equality of income
 (B) In unemployment
 (C) In inequality of income
 (D) In employment
- (10) What is called the return given according to the marginal Productivity of function of factor of production ?
 (A) Functional Distribution
 (B) Personal Distribution
 (C) Marginal Distribution
 (D) Income Distribution
- (11) Which type of rent is identified by David Ricardo ?
 (A) Differential rent (B) Contract rent
 (C) Gross rent (D) Quasi rent
- (12) "Any input of production gets more income than its transfer earning is rent"- which economist has given this statement ?
 (A) Mrs.Joan Robinson (B) Meyers
 (C) K.E.Boulding (D) J.S.Mill

- (13) According to economical terminology by which other name "transfer earning Is identified ?
- (A) Qualitative supply price
  - (B) Maximum supply price
  - (C) Equal supply price
  - (D) Minimum supply price
- (14) By which other name Quasi Rent is identified ?
- (A) Economic rent   (B) Differential rent
  - (C) Contract rent   (D) Shadow rent
- (15) Which rent is more than economic rent ?
- (A) Differential rent   (B) Contract rent
  - (C) Specialized rent   (D) Scarcity rent
- (16) Which economist has given the "Dynamic Theory of profit"?
- (A) Prof.Knight   (B) Prof Schumpeter
  - (C) Prof.J.B.Clark   (D) Prof. Carver
- (17) "Profit is the rent of the ability of the entrepreneurs"-which economist has given this statement?
- (A) Prof. Knight   (B) Prof Schumpeter
  - (C) Prof.J.B.Clark   (D) Prof F.A.Walker
- (18) Which factor of production earning is uncertain ?
- (A) Labour   (B) Entrepreneur
  - (C) Land   (D) Capital
- (19) Which economist said "Profit is the reward for Innovation"?
- (A) Prof.William Fellner
  - (B) Prof Schumpeter
  - (C) Prof. J.B.Clark
  - (D) Prof.F.A.Walker
- (20) Which profit is achieved from total selling income after excluding Explicit cost ?
- (A) Economic Profit   (B) Non Economic Profit
  - (C) Accounting Profit   (D) Net Profit

- 2 Answer any one question 10
1. Describe the law of Diminishing Return by example.
  2. Every factor of Production gets return equal to its marginal productivity"-Discuss.
- 3 Answer any one question 10
1. When the supply of the factors is less than perfectly elastic rent arises-Explain
  2. "Profit is a result of innovation-Discuss
- 4 (A) write a short note on (any one) 8
1. The disadvantages of expansion size of firm.
  2. Assumptions of the marginal productivity theory of distribution.
- (B) Write a short note on (any one) 8
1. Economic rent and Contract rent.
  2. Innovation theory of profit.
- 5 Answer in brief any two of the following 14
1. What is meaning of internal economies ?
  2. What is functional distribution of national income ?
  3. What is transfer earning of factor of production?
  4. How many types risks in business?
-